

Holger Drachmann på Fanø

Af Per Hofman Hansen

Med hjuldamperen *Koldinghus* til Parkeston i England 6.-10. juni 1894

Under sit ophold på Fanø fik Drachmann chancen for at tage til søs, idet han havde modtaget en invitation fra kaptajnen på hjuldamperen *Koldinghus* om at tage med på en tur over Nordsøen til Parkeston ved Harwich. Herom skrev han i et brev afsendt fra Fanø den 5. juni 1894 til sin muse Amanda i Hamborg:

"[...] Og altsaa letter jeg med lettet Hjærte mit Anker imorgen Middag med 'Koldinghus' fra Esbjerg. NB, hvis Vejret da ikke skulde blive saa forrygende og nederdrægtigt som idag – thi da kunde det være, at jeg betænkte mig. Det skal jo være en 'Rekreationstur' – og ikke et Par Dages Fængselsliv nede i en kvalm Kahyt. Naa, det raser vel ud idag; en Sommerstorm plejer jo ikke at vare saa længe. Men i hvert Fald skriver jeg Dig til imorgen, mit lille Hjærte. Her er kommen en Bog 'Nattevagt' fra Pontoppidan¹ – som jeg sender Dig imorgen. Saa kan Du jo læse i den, medens jeg svømmer paa salten Vove. Idag sender jeg nogle Politiker ...."²

Holger Drachmann: Dovercourt. Harwich, 8. juni 1894. Som på Fanø er der også her badevogne, som af heste kan trække ud i vandet. Gengivet efter Holger Drachmann. *Skitsebog – På rejse*. Redaktion og udgivelse: Vibeke Drachmann og Svend H. Drachmann. Lyngby, Manopex, 1996.

Dagen efter, onsdag den 6. juni, var Drachmann i Esbjerg for at påmønstre *Koldinghus*: "Nu gaar vi her fra Esbjerg-Havn – om et Kvarter. Vejret er blevet dejligt – [...] og Alt tegner til en prægtig

¹ Henrik Pontoppidans roman *Nattevagt* var udkommet dagen før, den 4.6.1894.

² Kongelige Bibliotek, Håndskriftsamlingen, Tilg. 444. Brev fra Drachmann til Amanda 5.6.1894.

Tur over Nordsøen. Forhaabenlig ligesaa godt tilbage. [...] Gid Du var her – og var med paa Turen! Det er det eneste Skaar i min Glæde over Søen og Udluftningen, at min egen Hjærtenskær ikke skal rede sin Køje ombord i 'Koldinghus' og sidde ved min Side paa Dækket den lyse Aften".³

Søen og vinden beruser mig

To dage senere, fredag den 8. juni ankom Drachmann til Parkeston efter en storslået tur. Til Amanda kunne han berette:

"Nu gaar jeg i Land med Styrmanden og Maskinmesteren [...] for at ride paa Æsler og strække Benene lidt. Der er nemlig den Fejl ved mig som Sømand – at jeg er for lang. Det mærker jeg altid, naar jeg skal ligge i Køjen og staa oprejst nedenunder i Kahyt-Salonen.

Dagen i går tilbragte jeg næsten udelukkende paa Dækket. Det blæste en halv Storm – Søerne slæbte deres lange lyse Haar efter sig – jeg malede engelske Fiskerkuttere – var den eneste af Passagererne, som lod Middagsmaden vederfares Retfærdighed i min brave Ven Kaptajn Thomsens Selskab, men mærkede for resten, at Hovedet endnu er noget skrøbeligt, med Tilbøjelighed til Svimmelhed. Dog – paa Dækket var alt godt – Søen og Vinden beruser mig – jeg ler højt, slaar Styrmanden paa Skuldren, spytter forskrækkelig langt bort (som om jeg virkelig skraaede Tobak) og sætter mig derpaa stille hen i min store Kappe, med en skumvædet Cigarstump i Munden, din Kikkert i min Haand – og mine Tanker farer da langt ud over de rullende eller stejle Søer, tversover Nordsøen, ind i Elben – og op i Wilhelminenstrasse til min lille Sømands-Brud".⁴

Fra Harwich sendte Drachmann den 9. juni et postkort til Amanda i Hamborg, hvorpå han skrev: *"Mit eget lille Hjærte! Nu gaar vi igen tilbage til Jyllands Kyst. Vejret er varmt, stille, regntungt – haaber det frisker op ude paa Havet – glæder mig til 'Saltvandet' igen – har købt noget engelsk Postelin til min egen lille Postelins-Brud – sender Dig en uendelig Mængde kærligste Tanker – og mange smaa fine gode Kys. I Morgen Aften skriver jeg fra Esbjerg. Farvel saa længe! Din egen Holger".⁵*

Dagen efter den 10. juni var 'Koldinghus' tilbage i Esbjerg, hvor Drachmann indlogerede sig på Hotel Royal og skrev til Amanda: *"Vi naaede – paa Grund af dejligt Vejr – saa tidligt hertil, at jeg akkurat kan gaa op til Gæstgivergaarden⁶ og sende disse Linjer med Toget sydpaa. Turen har været dejlig – Nordsøen er stolt, England et stolt Land, men Havet dog det stolteste. Alle tre sender Dig de friskeste Hilsner gennem 'Havets Sanger'.⁷*

Om rejsen over Nordsøen henviser jeg i øvrigt til siderne 96-98, 162-163 og 172-173 i min bog:

Holger Drachmann på Fanø. Skildret i malerier, skitser, breve, rejsebeskrivelser, digte og samtidige dokumenter. Udgivet af Fanø Kunstmuseum, 2015. ISBN 978-87-993729-1-1

Per Hofman Hansen

³ Ibid. Brev fra Drachmann til Amanda 6.6.1894.

⁴ Ibid. Brev fra Drachmann til Amanda 8.6.1894.

⁵ Ibid. Brev fra Drachmann til Amanda 9.6.1894.

⁶ Gæstgivergaarden: Færge- og gæstgivergården i Esbjerg. Hertil var knyttet retten til drift af færgeriet.

⁷ Op. cit.: Brev fra Drachmann til Amanda 10.6.1894.

Historisk foto fra stranden ved Dovercourt med samme motiv som Drachmanns skitse.

Holger Drachmann: Dovercourt. Harwich, 8. juni 1894.

Dovercourt på Google Street View oktober 2014.

Holger Drachmann: Dovercourt. Harwich, 8. juni 1894.